

គម្រោងពង្រឹងភាពធន់សម្រាប់ធុរកិច្ចនៅកម្ពុជា

ប្រធានបទទី១ វិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយចំណាយលើ ការដឹកជញ្ជូនរបស់អេស៊ីវកម្ម

មាតិកា

- ១. សេចក្តីផ្តើម ២
- ២. វិសាលភាព និងបរិច្ឆេទកំណត់នៃសកម្មភាពអេស៊ីវកម្ម..... ២
- ៣. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន និងបញ្ហាប្រឈមគន្លឹះពាក់ព័ន្ធចំណាយដឹកជញ្ជូន..... ៣
- ៤. វិធីសាស្ត្រគន្លឹះក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយដឹកជញ្ជូន..... ៣
 - ក. អ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ (រត់តុកតុក, ដឹកជញ្ជូន) ៤
 - ខ. សហគ្រាសដែលមានកម្រិតការសេវាដឹកជញ្ជូន..... ៦
- ៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៧
- ៦. កសាមយោង: ៩

១. សេចក្តីផ្តើម

សកម្មភាពដឹកជញ្ជូន ជាវិស័យដែលមានសារៈសំខាន់មិនអាចខ្វះបាន ក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, នៅកម្ពុជា សកម្មភាពដឹកជញ្ជូន មានកំណើនប្រមាណ ៤,៧% ដោយសារតម្រូវការសេវាដឹក-ជញ្ជូន ដែលគាំទ្រដល់ការនាំចេញ និង បញ្ជីរបស់ក្នុងស្រុក មានការកើនឡើង ។ សកម្មភាពដឹកជញ្ជូន ត្រូវបានព្យាករណ៍ នឹងបន្តកើនឡើងក្នុងអត្រា ៥,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៧ និង ៦,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៨ ទោះបី ថមថយបន្តិច ក្នុងអត្រា ៤,៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៦។

ក៏ប៉ុន្តែ, ការផ្ទុះឡើងនូវសង្គ្រាមនៅតំបន់មជ្ឈិមបូព៌ា បានធ្វើឱ្យថ្លៃប្រេងសាំង, ម៉ាស៊ូត និងហ្គាស មានការឡើងថ្លៃ។ នៅកម្ពុជា, ការកើនឡើងថ្លៃនេះ បានដាក់សម្ពាធខ្លាំងទៅដល់អាជីវកម្ម ជាពិសេសលើ ចំណាយដឹកជញ្ជូន ។ សហគ្រាសខ្នាតធំ ក៏ដូចជាអ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនឯករាជ្យ ជាអាទិ៍ តុកតុក ឬ ម៉ូតូ-ឌុប ឬ ដឹកជញ្ជូនរបស់ សុទ្ធតែជួបប្រទះនូវការកើនឡើងថ្លៃចំណាយនេះដូចគ្នា ទោះក្នុងកម្រិតតិច ឬ ច្រើន ដែលអាចប៉ះពាល់ទៅដល់កម្រិតប្រាក់ចំណូល ។

អត្ថបទនេះ នឹងចែករំលែក និងពិភាក្សាអំពីវិធីសាស្ត្រគន្លឹះ ក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយនៃការដឹក ជញ្ជូនសម្រាប់អាជីវកម្ម តាមរយៈការចងក្រង និងប្រមូលផ្តុំ នូវបទពិសោធន៍ និងការអនុវត្តល្អៗ, ទម្លាប់ ការងារ ដែលអ្នកអាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តបាននៅថ្ងៃនេះ ដោយមិនចំណាយថវិកា ឬចំណាយតិចបំផុត ដើម្បី កាត់បន្ថយចំណាយប្រចាំថ្ងៃបានភ្លាមៗ និងរក្សាបាននូវប្រាក់ចំណេញ ។

២. វិសាលភាព និងបរិមាណគុណៈនៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម

អត្ថបទនេះនឹងចែករំលែកវិធីសាស្ត្រគន្លឹះ ក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយដឹកជញ្ជូន សម្រាប់ក្រុម គោលដៅចំនួន ២ រួមមាន : ១)- អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដូចជា អ្នករត់កង់បី តុកតុក និង រថយន្តឈ្នួល ជាដើម និង ២)- សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ដែលមានតម្រូវការដឹកជញ្ជូន ។ ក្នុងនោះ, អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនឯករាជ្យ រួមមានអ្នកដឹកជញ្ជូនរបស់, អ្នកបើកបរតុកតុក និងអ្នកបើកបរ ដឹកជញ្ជូន តាមកម្មវិធីក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូន ដូចជា Grab, Passapp និង ក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗទៀត ជាដើម ត្រូវបានសង្កេតឃើញ មានចំនួនកើនឡើង ស្របតាមការកើនឡើងនូវសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាម ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (e-commerce) និង បណ្តាញសង្គម (social commerce)។ ផ្អែកតាមការប៉ាន់ស្មាន មួយនៅឆ្នាំ ២០២០ បានឱ្យដឹងថា នៅកម្ពុជា, អ្នកបើកបររ៉ឺម៉កកង់បី (តុកតុក) ដែលចុះឈ្មោះនៅតាម កម្មវិធីដឹកជញ្ជូនតាមទូរស័ព្ទមានប្រមាណ ៥ ម៉ឺននាក់ ។ អាជីវកម្មប្រភេទស្វ័យនិយោជន៍នេះ មានឱកាស ច្រើន ប៉ុន្តែក៏ប្រឈមខ្លាំងនឹងការកើនឡើងចំណាយដឹកជញ្ជូន ដោយសារកំណើនថ្លៃប្រេង ។

ជាមួយគ្នានេះ, សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងកសិករ ដែលផលិតទំនិញ ឬ ដាំដុះកសិផល ក៏ មានតម្រូវការនៃការដឹកជញ្ជូនខ្ពស់ ជាពិសេសទំនិញដែលមានបរិមាណច្រើន និងទម្ងន់ធ្ងន់។ ការកើនឡើង

ថ្លៃប្រេង ទាមទារឱ្យសហគ្រាសទាំងនេះ គិតគូរឱ្យបានល្អិតល្អន់ទៅលើចំណាយ និងកម្រិតចំណេញ នៃ អាជីវកម្មរបស់ពួកគេឡើងវិញ។

៣. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន និងបញ្ហាប្រឈមគន្លឹះពាក់ព័ន្ធចំណាយដឹកជញ្ជូន

សង្គ្រាមនៅតំបន់មជ្ឈិមបូព៌ា បានធ្វើឱ្យថ្លៃថាមពល រួមមានថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ និងថ្លៃហ្គាស។ ជាក់ស្តែង, ថ្លៃសាំងបានកើនឡើងប្រមាណជិត ៥០% ពី ៣ ៨៥០ រៀល នៅចុងខែកុម្ភៈ មុនពេលសង្គ្រាមផ្ទះឡើង ដល់ ៥ ៥០០ រៀល/លីត្រ ពេលឡើងថ្លៃខ្ពស់បំផុត ។ ជាមួយគ្នានេះ, ប្រេងម៉ាស៊ូត បានកើនឡើងលើស ពីរដង ពី ៣ ៨៥០ រៀល/លីត្រ ដល់កម្រិតថ្លៃខ្ពស់បំផុត ៨ ២០០ រៀល/លីត្រ ។ ស្រដៀងគ្នានេះ, ហ្គាស LPG ដែលសំខាន់សម្រាប់រ៉ែម៉ក ឬ ត្រីចក្រយានយន្ត និងយានយន្តផ្សេងៗ បានកើនឡើងមួយជាពីរ ខណៈ ដែលការផ្គត់ផ្គង់ក៏មិនមានស្ថិរភាព នៅពេលនោះ ។

ការកើនឡើងថ្លៃប្រេងនេះ មានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយនឹងថ្លៃចំណាយរបស់អ្នកប្រកបរបរ ដឹកជញ្ជូន និងអាជីវកម្មដែលមានតម្រូវការសេវាដឹកជញ្ជូន ។ សម្រាប់អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនឯករាជ្យ ជា ទូទៅ, ដំណើរការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ ទាមទារនូវចំណាយផ្ទាល់ និងប្រយោលមួយចំនួន រួមមាន: ចំណាយលើប្រេងសាំង ឬ ហ្គាស, ចំណាយថែទាំយានយន្ត, ចំណាយលើថ្លៃសេវាទូរស័ព្ទ, ចំណាយលើ កម្រៃរបស់កម្មវិធី, ចំណាយលើការប្រាក់, និង ចំណាយលើធានារ៉ាប់រង។ ក្នុងនោះ, ចំណាយលើប្រេង សាំង ឬ ហ្គាស ជាប្រភេទចំណាយដែលប្រែប្រួលទៅតាមការប្រើប្រាស់ ពោលគឺប្រើកាន់តែច្រើន, ចំណាយ កាន់តែច្រើន។ ជាទូទៅ, ចំណាយលើប្រេងសាំងនេះ អាចមានចំណែកធំនៃថ្លៃដើមសរុប រហូតដល់ ៥០% នៃចំណាយប្រតិបត្តិការសរុប ។

ជារួម, បញ្ហាប្រឈមគន្លឹះពាក់ព័ន្ធនឹងថ្លៃចំណាយក្នុងការដឹកជញ្ជូន សម្រាប់អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូន ឬ បើកតុកតុកជូនភ្ញៀវ រួមមាន: ១)- ភាពប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័ស នៃថ្លៃប្រេង ឬ ហ្គាស ដែលអាស្រ័យ លើថ្លៃទីផ្សារអន្តរជាតិ, ២)- ចំណាយក្នុងការថែទាំ និងជួសជុលថយន្ត ដែលមិនបានរំពឹងទុកមុន តែង មានទំហំធំ និង ញឹកញាប់ និងប៉ះពាល់ដល់គុណភាពនៃយានយន្ត, និង ៣)- ការកើនឡើងនូវការកាត់ កម្រៃសេវារបស់កម្មវិធី ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រាក់ចំណូល ។

៤. វិធីសាស្ត្រគន្លឹះក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយដឹកជញ្ជូន

សរុបមក, ទោះបីការប្រែប្រួលថ្លៃប្រេង មិនអាចគ្រប់គ្រងបានក៏ពិតមែន, ប៉ុន្តែម្ចាស់អាជីវកម្ម និង អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនទាំងអស់ អាចកាត់បន្ថយចំណាយដឹកជញ្ជូនរបស់ខ្លួនបាន តាមរយៈការអនុវត្ត វិធីសាស្ត្រគន្លឹះមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ។

ក. អ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ (គេតុកតុក, ជីកជញ្ជូន)

ក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន, អ្នកប្រកបមុខរបរ និង ធ្វើការងារនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដែលរួមមាន អ្នកបើកបរតុកតុក និង អ្នកផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនរហ័ស ជាផ្ទៃក្នុងដ៏សំខាន់នៃវិស័យដឹកជញ្ជូន ក៏ដូចជា សកម្មភាពអាជីវកម្មជាទូទៅ ជាពិសេសក្នុងបរិការណ៍នៃសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក (e-commerce) និង បណ្តាញសង្គម (Social Commerce)។ ក្នុងនោះ, វិធីសាស្ត្រគន្លឹះ ដែលអ្នកប្រកបមុខរបរ និង ធ្វើការងារនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ អាចអនុវត្តបាន សម្រាប់កាត់បន្ថយចំណាយ មានដូចខាងក្រោម៖

១. ការស្វែងយល់ និងកត់ត្រា "ចំណាយក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រ"៖ អ្នកបើកបរ គួរកត់ត្រាជាប្រចាំនូវ គីឡូម៉ែត្រ លើក្នុងទំរ មុនចេញដំណើរ និងកត់ត្រាគីឡូម៉ែត្របញ្ចប់, ថ្លៃប្រេង និងម៉ោងធ្វើការជាប្រចាំ ។ តាមរយៈការ កត់ត្រានេះ, អ្នកបើកបរ នឹងយល់ដឹងពីចំណាយថ្លៃដើមរបស់ខ្លួន និងអាចកំណត់បាននូវឱកាសដឹក ជញ្ជូនណាដែលចំណេញ និងខាត។ អ្នកបើកបរ អាចប្រើប្រាស់រូបមន្តចំនួន ២ ដើម្បីតាមដាន និង វិភាគលើចំណាយរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម៖

- ចំណាយក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រ (Cost per Kilometer) = ចំណាយចាក់ប្រេង ឬ ហ្គាស / ចម្ងាយ ដែលបានបើកបរក្នុងមួយធុងនៃសាំង ឬ ហ្គាសនេះ។ រូបមន្តនេះ អាចឱ្យអ្នកបើកបរស្វែងយល់ ពី ចំណាយថ្លៃដើម ក្នុងមួយឯកតារបស់ខ្លួន ដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយ និងកំណត់កម្រិតប្រាក់ចំណូល ដែលគួរទទួលបាន ។
- អនុបាតនៃចំណាយសាំង និងប្រាក់ចំណូល (Revenue-to-fuel Ratio) = ចំណាយលើការចាក់ សាំង ឬ ហ្គាសប្រចាំថ្ងៃ ឬ សប្តាហ៍ / ប្រាក់ចំណូលទទួលបានប្រចាំថ្ងៃ ឬ សប្តាហ៍ x 100 ។ ក្នុង ករណីអនុបាតលើសពី ៣០%, មានន័យថា ចំណូលលើសពី ៣០% ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការ ចាក់សាំង ។ ជាបទពិសោធអន្តរជាតិ, កម្រិតស្តង់ដារនៃអនុបាត ស្ថិតក្នុងរង្វង់ ២០ ទៅ ២៨% ជា កម្រិតសមល្មមនៃចំណាយដឹកជញ្ជូន ដែលអាចរក្សាប្រាក់ចំណេញបាន ។

២. ការស្វែងយល់ឱ្យច្បាស់ អំពីទីតាំងមុនពេលចេញដំណើរ៖ ការបើកបរដោយមិនស្គាល់ទីតាំង ច្បាស់លាស់ ដើម្បីស្វែងរកគោលដៅ ដែលអាសយដ្ឋាន ឬ លេខផ្ទះ លេខផ្លូវច្បាស់លាស់ គឺជាការអនុវត្ត ដែលប្រឈមនឹងការខ្លះខ្លាយនូវពេលវេលា និងប្រេងឥន្ធនៈ។ ដូច្នេះ, អ្នកបើកបរ គួរបង្កើតគោលការណ៍ អនុវត្ត "ទាក់ទងស្គាល់ទីតាំងសិន មុនពេលចេញដំណើរ" ពោលបើមិនទាន់មានទីតាំងច្បាស់លាស់ទេ កុំទាន់ចេញដំណើរ ។ ជាមួយគ្នានេះ, អ្នកបើកបរ គួរសិក្សា និង ប្រើប្រាស់ឱ្យបានស្ទាត់ជំនាញនូវ បច្ចេកវិទ្យាផែនទីឌីជីថល តាមរយៈ Google Maps និង Waze ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានជាប្រចាំ អំពី ស្ថានភាពចរាចរណ៍, តម្រាយផ្លូវដែលជិត និងចំណាយពេលតិចបំផុត ដើម្បីកាត់បន្ថយការខ្លះខ្លាច ថាមពល ។

៣. ការបញ្ឈប់ការផ្ទុកលើសទម្ងន់ (Overloading) ៖ ជាទូទៅ, យានយន្តត្រូវបានផលិតឡើងដោយមានសមត្ថភាពផ្ទុកអតិបរមា។ អ្នកបើកបរតែងគិតថា ការដាក់ទំនិញឱ្យបានច្រើនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន នឹងបង្កើនប្រាក់ចំណេញក្នុងមួយជើង ។ ប៉ុន្តែ, ចំណូលបន្ថែម ដែលរកបានពីការផ្ទុកលើសទម្ងន់នៅថ្ងៃនេះ នឹងត្រូវទុកប្រើប្រាស់សម្រាប់ជួសជុលយានយន្តដែលនឹងឆាប់ខូចជាងការរំពឹងទុកទៅវិញ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ, អ្នកបើកបរ ត្រូវគោរពតាមការកំណត់ទម្ងន់ស្តង់ដារ ដែលអាចផ្ទុកបានរបស់យានយន្ត។ ឧទាហរណ៍, ក្នុងករណីរបាយការណ៍ដឹកទំនិញមួយដែលមានសមត្ថភាពផ្ទុកទម្ងន់ ១ តោន ដែលប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ូត ប្រមាណ ១០ លីត្រ ក្នុង ១០០ គីឡូម៉ែត្រ ។ ប្រសិនបើអ្នកបើកបរ ផ្ទុកលើសទម្ងន់ដល់ ១,៥ តោន, នោះម៉ាស៊ីននឹងត្រូវប្រើប្រាស់ខ្លាំងជាងមុន ធ្វើឱ្យការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ូត អាចកើនឡើងដល់ ១៤ លីត្រ ក្នុង ១០០ គីឡូម៉ែត្រ ខណៈដែលការផ្ទុកលើសទម្ងន់ ក៏ដាក់សម្ពាធបន្ថែម ដល់ម៉ាស៊ីន, បូម, សម្បកកង់ និងតួនៃយានយន្តទាំងមូលផងដែរ ដែលធ្វើឱ្យចំណាយ សម្រាប់រំលស់លើភាពរឹចរិលនៃយានយន្ត ដែលកាលមុនស្មើនឹង ១០០ រៀល/មួយគីឡូម៉ែត្រ នឹងត្រូវកើនឡើងលើសទ្វេដង ទៅជា ២២០ រៀល/គីឡូម៉ែត្រ ។ ការផ្ទុកលើសទម្ងន់នេះ អាចបង្ក ឬ បង្កើតហានិភ័យនៃសុវត្ថិភាព និងការរងការផាកពិន័យពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។ ការផ្ទុកលើសទម្ងន់នេះ អាចបង្កើនចំណាយដឹកជញ្ជូនក្នុងមួយឯកតានៃទំនិញនឹងកើនឡើង ផងដែរ ដូចមានលម្អិតក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

តារាងទី១៖ ការប៉ាន់ស្មានការប្រែប្រួលចំណាយនៃការផ្ទុកលើសទម្ងន់

	ចំណាយម៉ាស៊ូត	ថ្លៃម៉ាស៊ូត (៥៤៥០៛/លីត្រ) (១)	ចំណាយរិចរិលយានយន្ត	ចំណាយរិចរិលយានយន្ត (២)	ចំណាយសរុប (១)+(២)	ទំនិញផ្ទុក (គីឡូក្រាម)	ចំណាយ/គីឡូក្រាម
ការផ្ទុកតាមស្តង់ដារ	១០ លីត្រ/១០០ គ.ម	៥៤ ៥០០៛	១០០៛/គ.ម.	១០ ០០០៛	៦៤ ៥០០៛	១ ០០០	៦៤,៥៛
ការផ្ទុកលើសទម្ងន់ ៥០%	១៤ លីត្រ/១០០ គ.ម	៧៦ ៣០០៛	២២០៛/គ.ម.	២២ ០០០៛	៩៨ ៣០០៛	១ ៥០០	៦៥,៥៛

៤. ការពិនិត្យជាប្រចាំនូវបច្ចេកទេសយានយន្ត៖ អ្នកបើកបរគួរពិនិត្យឱ្យបានទៀងទាត់ និងជាប្រចាំនូវស្ថានភាព និងបច្ចេកទេសយានយន្ត ជាពិសេសចំណុចសំខាន់មួយចំនួន ជាអាទិ៍ សម្ពាធខ្យល់កង់ និងកម្រិតប្រេងម៉ាស៊ីន។ ការបើកបររឺម៉ក ឬ ឡានដឹកទំនិញដែលផ្ទុកធ្ងន់ ជាមួយសម្ពាធកង់ធ្ងរ គឺប្រៀបដូចជាការព្យាយាមរត់កាត់ទឹកជ្រៅអញ្ចឹងដែរ ដោយម៉ាស៊ីននឹងត្រូវប្រើប្រាស់ខ្លាំងជាងមុនយ៉ាងច្រើន ដែលប្រើប្រាស់ប្រេងសាំង ឬ ហ្គាសកាន់តែខ្លាំង ។ ការសិក្សាមួយបង្ហាញថា កង់ដែលធ្ងរ ឬ មិនមានសម្ពាធខ្យល់គ្រប់គ្រាន់ ធ្វើឱ្យស៊ីប្រេងរហូតដល់ ១០% បន្ថែម ។ ក្នុងន័យនេះ, អ្នកបើកបរ គួរបង្កើតជាទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ ត្រូវពិនិត្យសម្ពាធកង់របស់អ្នករៀងរាល់ព្រឹក មុនពេលចាប់ផ្តើមចេញដំណើរ ។ បន្ថែមពីនេះ

កម្រិត និងគុណភាពប្រេងម៉ាស៊ីនក៏មានសារៈសំខាន់ សម្រាប់ដំណើរការរបស់យានយន្តផងដែរ។ ពេលក្នុងករណីប្រេងម៉ាស៊ីនមានកម្រិតទាបពេក ម៉ាស៊ីនដែលត្រូវដំណើរការខ្លាំង ប្រឈមនឹងការកកិត និងទង្គិចខ្លាំង ដែលងាយនឹងធ្វើឱ្យម៉ាស៊ីនឆាប់រិចរិល ។ ជាមួយនេះ, ប្រេងម៉ាស៊ីនដែលប្រើប្រាស់យូរ មានភាពខាប់ខ្លាំង, ធ្វើឱ្យម៉ាស៊ីនត្រូវប្រឹងធ្វើការខ្លាំង, ធ្វើឱ្យប្រើប្រាស់សាំង ឬ ហ្គាស អស់កាន់តែច្រើនដូចគ្នា ។ សរុបរួម, ការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំ នូវបច្ចេកទេសយានយន្ត ជាពិសេសសម្ពាធខ្យល់កង់ និងកម្រិតប្រេងម៉ាស៊ីន នឹងជួយកាត់បន្ថយចំណាយក្នុងរយៈពេលមធ្យម និងវែង ។

តារាងទី២៖ ការប៉ាន់ស្មានការប្រែប្រួលចំណាយប្រេង និងការគ្រប់គ្រងសម្ពាធខ្យល់កង់

ស្ថានភាពកង់	ថ្លៃប្រេងប្រចាំថ្ងៃ ^១	ថ្លៃប្រេងប្រចាំខែ	ប្រាក់ដែលខាតបង់ប្រចាំខែ
សម្ពាធកង់ត្រឹមត្រូវ	២០ ០០០ រៀល	៦០០ ០០០ រៀល	០ រៀល (ចំណេញពេញលេញ)
កង់ធ្ងរ (+១០% ^២)	២២ ០០០ រៀល	៦៦០ ០០០ រៀល	ខាតបង់ ៦០.០០០ រៀល

៥. ការគិតគូរផ្លាស់ប្តូរទៅប្រើប្រាស់យានយន្តអគ្គិសនី៖ ការងាកទៅប្រើប្រាស់យានយន្តអគ្គិសនី មិនត្រឹមតែជួយដោះស្រាយបញ្ហាកើនឡើងថ្លៃ ក្នុងវិបត្តិសង្គ្រាមនេះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏បានជួយកាត់បន្ថយចំណាយលើយានយន្ត ជាទូទៅ ។ ជាមួយគ្នានេះ, ភាពរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា បានបណ្តាលឱ្យមានហូរចូលយានយន្តប្រភេទអគ្គិសនីមកកម្ពុជា ខណៈដែលតម្លៃយានយន្ត ក៏មានភាពសមរម្យ ធៀបនឹងយានយន្តប្រើប្រាស់សាំង ។ ជាមួយគ្នានេះ, ប្រភេទរ៉ឺម៉កកង់ប៊ី អគ្គិសនី ត្រូវបានផលិត និងលក់ឡើងជាបន្តបន្ទាប់នៅលើទីផ្សារ ដែលអាចជាផលិតផលជំនួស ដល់រ៉ឺម៉កកង់ប៊ីដែលប្រើប្រាស់ហ្គាសនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដែលមិនត្រឹមតែបញ្ចេញឧស្ម័នពុលដល់បរិស្ថាន, ប៉ុន្តែក៏មានហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលថ្លៃ និងការផ្គត់ផ្គង់ហ្គាសផងដែរ ខណៈដែលការសាកថ្មអគ្គិសនី កាន់តែងាយស្រួលស្វែងរក និងមានថ្លៃទាបជាង ថ្មីត្បិតការសាកថ្មបច្ចុប្បន្ន នៅប្រើប្រាស់ពេលយូរ ដែលធ្វើឱ្យអាក់ខានដល់ការដឹកជញ្ជូនមួយកម្រិតផងដែរ ។

ខ. សហគ្រាសដែលមានតម្រូវការសេវាជីវិតពូជ

ទន្ទឹមនេះ, សហគ្រាសជនភូមិ និងមធ្យម ដូចជា វិស័យកម្មន្តសាល និង វិស័យកសិកម្ម ជាដើម ក៏មានតម្រូវការខ្ពស់ នូវការដឹកជញ្ជូនផលិតផល និងកសិផលទៅកាន់អតិថិជន ឬ ទៅកាន់ទីផ្សារ ។ ការកើនឡើងនូវចំណាយថ្លៃដឹកជញ្ជូនក្នុងកម្រិតណាមួយ នឹងប៉ះពាល់ផ្ទាល់ទៅដល់កម្រិតចំណេញរបស់អាជីវកម្មទាំងនេះ ។ ជាទូទៅ, ក្នុងទិដ្ឋភាពនៃការដឹកជញ្ជូន, សហគ្រាស តែងតែប្តឹងថ្លៃ រវាងជម្រើសក្នុង

^១ ប្រសិនបើអ្នកចំណាយថ្លៃប្រេង ២០.០០០ រៀល ក្នុងមួយថ្ងៃ
^២ សម្មតិកម្ម៖ ក្នុងករណីកង់ធ្ងរ, យានយន្តប្រើប្រេងឥន្ធនៈខ្ពស់ជាង ប្រមាណ ១០% ។

ការទិញឡានដឹកទំនិញខ្លួនឯង ឬ ប្រើប្រាស់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូន ។ ការទិញរថយន្តផ្ទាល់ខ្លួន ត្បិតផ្តល់ភាពបត់បែន និងងាយស្រួលខ្ពស់ ប៉ុន្តែ ជាបន្ទុកមួយធំដោយហេតុថាយានយន្ត ជាទ្រព្យដែលមានតម្លៃថយជាប្រចាំ (Depreciative value) និងទាមទារឱ្យមានចំណាយប្រតិបត្តិការជាប្រចាំ ។ យ៉ាងណាមិញ, ការប្រើប្រាស់ដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់ខ្លួន ក៏ត្រូវគិតគូរម៉ត់ចត់លើចំណាយ និងការថែទាំយានយន្តឱ្យមានល្អិតល្អន់ផងដែរ ។ ការកាត់បន្ថយថ្លៃដើមក្នុងទិដ្ឋភាពអាចអនុវត្តតាមរយៈវិធីសាស្ត្រមួយចំនួន រួមមាន៖

១. ការសហការគ្នាចែករំលែកទំហំដឹកជញ្ជូន (Co-loading) សម្រាប់អាជីវកម្មខ្នាតតូច៖ ការដឹកជញ្ជូនទំនិញមិនពេញឡាន ឬ សល់លម្អច្រើន គឺជាការខ្លះខ្លាយប្រាក់យ៉ាងសន្លឹកសន្លាប់ ។ ហេតុដូច្នេះ, អ្នកបើកបរ គួរសហការជាមួយអាជីវកម្មផ្សេងៗ ដែលស្ថិតនៅក្នុងបណ្តាញជាមួយគ្នា ដើម្បីចែករំលែកកន្លែងទំនេរក្នុងឡានដឹកទំនិញតែមួយ ក្នុងម៉ូដែល "Collaborative Logistics"។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើអ្នកផលិតទឹកត្រី ត្រូវដឹកទំនិញទៅខេត្តបាត់ដំបង គាត់អាចស្វែងរកអាជីវកម្មផ្សេងទៀត ឬ ផលិតផលស្រដៀងគ្នា ដែលត្រូវផ្ញើទំនិញទៅទិសដៅជាមួយគ្នា ដើម្បីចែករំលែកថ្លៃសេវាដឹកជញ្ជូន ។
២. ការរៀបចំកាលវិភាគដឹកជញ្ជូនឲ្យបានច្បាស់លាស់៖ ការកំណត់ការរំពឹងទុក របស់អតិថិជន នឹងអាចជួយដល់សហគ្រាសគ្រប់គ្រងថ្លៃដើម បានប្រកបដោយស័ក្តិសិទ្ធភាព ពោលគឺកុំប្រញាប់ដឹកជញ្ជូនភ្លាមៗ រាល់ពេលដែលមានការបញ្ជាទិញម្តងៗ ។ សហគ្រាសគួរប្រមូលការកម្លាំងទុក រួចរៀបចំការដឹកជញ្ជូនរួមគ្នា (ឧទាហរណ៍ កំណត់ថ្ងៃដឹកចេញតែថ្ងៃអង្គារ និងថ្ងៃសុក្រ) ដើម្បីជួយសន្សំសំចៃថ្លៃសេវាដឹកជញ្ជូនបានជាអតិបរមា។ ក្នុងករណី មានតម្រូវការពីអតិថិជនក្នុងការដឹកជញ្ជូនឆាប់រហ័ស, សហគ្រាស អាចចរចាបន្ថែមនូវថ្លៃដឹកជញ្ជូន ដើម្បីគ្រប់គ្រងនូវថ្លៃចំណាយរបស់ខ្លួនបាន ។
៣. ការកាត់ត្រានូវការប្រើប្រាស់ និងចំណាយយានយន្តជាប្រចាំ៖ ការកាត់ត្រាច្បាស់លាស់នូវការប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានសំខាន់ក្នុងការគណនារំលស់ និងចំណាយក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រ ដែលអាចយកទៅកាត់កងចំណាយបានប្រាកដប្រជាក្នុងការប្រកាសបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ទន្ទឹមនេះ, ការកាត់ត្រាជាប្រចាំអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់សហគ្រាស អាចស្វែងយល់ពីស្ថានភាពយានយន្ត និងអាចយកទៅថែទាំតាមការកំណត់ ចៀសវាងចំណាយជួសជុលក្នុងទំហំធំ ។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួម, ចំណាយនៃការដឹកជញ្ជូន មានសារៈសំខាន់សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មជាទូទៅ និង អ្នកប្រកបរបរដឹកជញ្ជូនឯករាជ្យ ។ ការកើនឡើងថ្លៃប្រេង ដោយសារសង្គ្រាមនៅមជ្ឈិមបូព៌ា នាពេលប៉ុន្មានខែចុងក្រោយនេះ បានបង្កើតផលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ ទៅដល់លទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធដែលប្រកបរបរដឹកជញ្ជូន និងប៉ះពាល់ដល់កម្រិតប្រាក់ចំណេញនៃអាជីវកម្មផ្សេងៗ។ ទោះជាយ៉ាងណា, ចំណាយថ្លៃដឹកជញ្ជូនទាំងនេះ អាចកាត់បន្ថយបាន តាមរយៈវិធីសាស្ត្រមួយចំនួន ដែលបាន

ចាប់ផ្តើមអនុវត្តបានពីការកែប្រែទម្លាប់តូចៗ ដោយមិនមែនទាមទារចំណាយបន្ថែមច្រើនទេ ។ ជាក់ស្តែង, ការកត់ត្រាចំណាយ និងកត់ត្រាចម្ងាយធ្វើដំណើរប្រចាំថ្ងៃ, ការពិនិត្យបច្ចេកទេសយានយន្ត សុទ្ធតែជាការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃ ដែលអាចជួយឱ្យអ្នកបើកបរ អាចគ្រប់គ្រងចំណាយរបស់ខ្លួនបាន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ដោយឡែក, សម្រាប់សហគ្រាសអាជីវកម្មដែលមានតម្រូវការដឹកជញ្ជូន, ការប្តឹងថ្លៃរវាងការវិនិយោគលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្ទាល់ខ្លួន និងការប្រើប្រាស់សេវាដឹកជញ្ជូនខាងក្រៅ ជាចំណុចគន្លឹះមួយ ខណៈដែលវិធីសាស្ត្រ Collaborative Logistics និងការតាមដានជាប្រចាំនូវចំណាយដឹកជញ្ជូន ក៏ជាវិធីសាស្ត្រដែលសហគ្រាសអាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តទៅបាន ដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយ និងរក្សាកម្រិតចំណេញ ។

ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រទាំងនេះ មិនត្រឹមជួយដល់ការកាត់បន្ថយចំណាយក្លាមៗរបស់អាជីវកម្មតែមួយមុខទេ ប៉ុន្តែ ក៏ជាការកសាងភាពធន់ (Resilience) របស់អាជីវកម្ម ដើម្បីត្រៀមខ្លួនទប់ទល់នឹងភាពមិនប្រាកដប្រជានៃសេដ្ឋកិច្ច និងការកើនឡើងនៃថ្លៃថាមពលនាពេលអនាគត ។ មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍធុរកិច្ច (BDC) សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា គន្លឹះអនុវត្តជាក់ស្តែងទាំងនេះ នឹងក្លាយជាទុនគំនិតដ៏មានតម្លៃ ក្នុងការជំរុញស្ថិរភាព និងកំណើនអាជីវកម្មរបស់អ្នកឱ្យកាន់តែរឹងមាំ ។

